

Czwartek, 10 maja 2012 r.

Opatentowanie podstawowych procesów biologicznych

P7_TA(2012)0202

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 maja 2012 r. w sprawie patentowania procesów o charakterze czysto biologicznym (2012/2623(RSP))

(2013/C 261 E/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając dyrektywę 98/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 1998 r. w sprawie ochrony prawnej wynalazków biologicznych ⁽¹⁾ (zwaną dalej „dyrektywą 98/44/WE”), w szczególności jej art. 4, który stanowi, że wyłącza się możliwość udzielenia patentu na odmiany roślin i rasy zwierząt oraz czysto biologiczne sposoby wytwarzania roślin i zwierząt,
- uwzględniając art. 2 ust. 2 oraz punkt 33 preambuły dyrektywy 98/44/WE, które stanowią, że sposób wytwarzania roślin lub zwierząt jest czysto biologiczny, jeśli w całości składa się ze zjawisk naturalnych, takich jak krzyżowanie lub selekcjonowanie,
- uwzględniając znaczenie właściwego wdrożenia art. 11 dyrektywy 98/44/WE gwarantującego tzw. przywilej rolniczy,
- uwzględniając konwencję z dnia 5 października 1973 r. o udzielaniu patentów europejskich (dalej zwaną „konwencją o patencie europejskim”) i jej art. 53 lit. b),
- uwzględniając decyzję komisji specjalnej Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej z dnia 16 czerwca 1999 r. w sprawie włączenia dyrektywy 98/44/WE do rozporządzeń wykonawczych konwencji o patencie europejskim ⁽²⁾,
- uwzględniając decyzję G2/06 Europejskiego Urzędu Patentowego i decyzję C-34/10 Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, które stanowią, że dokonując interpretacji zakazów zawartych w prawie patentowym, należy wziąć pod uwagę wiedzę techniczną dotyczącą całego procesu, a nie tylko zastrzeżenia,
- uwzględniając decyzje G2/07 (w sprawie brokułów) i G1/08 (w sprawie pomidorów) Wielkiej Izby Odwoławczej Europejskiego Urzędu Patentowego, które z zasady wykluczają możliwość opatentowania metody hodowli,
- uwzględniając patenty przyznane przez Europejski Urząd Patentowy na produkcję tradycyjnie uprawianych roślin jak brokuły (EP 1 069 819), pomidory (EP 1 211 926) i melony (EP 1 962 578),
- mając na uwadze patenty przyznane przez Europejski Urząd Patentowy na konwencjonalną hodowlę zwierząt, jak na przykład selekcja ze względu na płć i materiał hodowlany wykorzystywany w konwencjonalnej hodowli (EP 1 263 521, EP 1 257 168), selekcja krów mlecznych (EP 1 330 552) i hodowla bydła (EP 1 506 316),
- uwzględniając Międzynarodowy traktat o zasobach genetycznych roślin dla wyżywienia i rolnictwa, do którego Unia Europejska przystąpiła zgodnie z decyzją Rady 2004/869/WE ⁽³⁾,
- uwzględniając Międzynarodową konwencję o ochronie nowych odmian roślin z dnia 2 grudnia 1961 r. zmienioną w Genewie w dniu 10 listopada 1972 r., 23 października 1978 r. i 19 marca 1991 r. (dalej zwaną „konwencją UPOV”),

⁽¹⁾ Dz.U. L 213 z 30.7.1998, s. 13.

⁽²⁾ Dziennik Urzędowy Europejskiego Urzędu Patentowego 7/1999.

⁽³⁾ Dz.U. L 378 z 23.12.2004, s. 1.

Czwartek, 10 maja 2012 r.

- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin ⁽¹⁾ (dalej zwane „rozporządzeniem (WE) nr 2100/94”),
- uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że prawa własności intelektualnej mają znaczenie z punktu widzenia pobudzania rozwoju nowych odmian roślin i związanych z roślinami innowacji oraz są niezbędnym warunkiem wstępnym zwiększania wzrostu i innowacji oraz wspierania europejskich firm, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), w obliczu kryzysu gospodarczego i globalnej konkurencji;
- B. mając na uwadze, że zwłaszcza w dziedzinie hodowli zbyt szeroko zakrojona ochrona patentowa może hamować innowacje i postęp oraz szkodzić małym i średnim hodowcom, ponieważ blokuje dostęp do zasobów genetycznych roślin i zwierząt;
- C. mając na uwadze, że hodowla roślin jest niezbędnym warunkiem wstępnym bezpieczeństwa dostaw żywności i, w pewnym stopniu, dostaw energii;
- D. mając na uwadze, że tradycyjne metody hodowli mają kluczowe znaczenie w nowoczesnej hodowli roślin i zwierząt;
- E. mając na uwadze, że u podstaw międzynarodowego systemu ochrony odmian roślin opierającego się na konwencji UPOV oraz unijnego systemu opierającego się na rozporządzeniu Rady (WE) nr 2100/94 leży zasada, że posiadacz odmiany rośliny nie może uniemożliwić innym wykorzystywania chronionej rośliny do promowania wykorzystania chronionych odmian w dalszej działalności hodowlanej;
- F. mając na uwadze, że istotne jest, aby podobny przywilej istniał w prawie patentowym w całej Unii Europejskiej;
- G. mając na uwadze, że art. 4 dyrektywy 98/44/WE i art. 53 lit. b) konwencji o patencie europejskim stanowi, że wyłącza się możliwość udzielenia patentu na odmiany roślin i rasy zwierząt oraz czysto biologiczne sposoby wytwarzania roślin i zwierząt;
- H. mając na uwadze, że patenty na produkty będące rezultatem konwencjonalnej hodowli lub na materiał genetyczny niezbędny do konwencjonalnej hodowli mogą podważać zakaz zawarty w art. 4 dyrektywy 98/44/WE i art. 53 lit. b) konwencji o patencie europejskim;
- I. mając na uwadze, że w dziedzinie inżynierii genetycznej patenty mogą być przyznawane, należy natomiast chronić obowiązujący zakaz patentowania odmian roślin i ras zwierząt;
- J. mając na uwadze, że w dziedzinie biotechnologii nie tylko zastrzeżenia, ale także pełna wiedza techniczna na temat odkrycia powinny być brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o możliwości opatentowania, a owa zasada podejścia całościowego była stosowana przez Europejski Urząd Patentowy i Europejski Trybunał Sprawiedliwości w niektórych spośród ostatnich orzeczeń ⁽²⁾;
- K. mając na uwadze, że na mocy art. 16 lit. c) dyrektywy 98/44/WE Komisja powinna corocznie składać „sprawozdanie dotyczące rozwoju i wpływów prawa patentowego w dziedzinie biotechnologii i inżynierii genetycznej”;

⁽¹⁾ Dz.U. L 227 z 1.9.1994, s. 1.

⁽²⁾ Wielka Izba Odwoławcza Europejskiego Urzędu Patentowego, decyzja z dnia 25 listopada 2008 r., G 2/06 („WARF”), oraz orzeczenie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości C-34/10 (Greenpeace v. Brüstle).

Czwartek, 10 maja 2012 r.

- L. mając na uwadze, że Komisja nie opublikowała żadnego takiego sprawozdania od 2005 r.;
- M. mając na uwadze, że w rezolucji z dnia 26 października 2005 r. w sprawie patentów na wynalazki biotechnologiczne ⁽¹⁾ Parlament wezwał Komisję do zajęcia się z uwagą w następnym sprawozdaniu właściwym wdrożeniem art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 98/44/WE;
- N. mając na uwadze, że takie sprawozdania Komisji służyłyby do wyczerpującego informowania opinii publicznej oraz mając na uwadze, że Unia Europejska musi odgrywać wiodącą rolę w pobudzaniu debaty publicznej;
1. docenia ważną rolę, jaką odgrywa Europejski Urząd Patentowy, który wspiera innowacje, konkurencyjność i wzrost gospodarczy w Europie;
 2. przyznaje, że patenty promują upowszechnianie cennej informacji technicznej i stanowią ważny instrument służący transferowi technologii;
 3. z zadowoleniem przyjmuje decyzje Wielkiej Izby Odwoławczej Europejskiego Urzędu Patentowego w tak zwanej sprawie „brokułów” (G2/07) i „pomidorów” (G1/08), które dotyczyły właściwej wykładni terminu „czysto biologiczne sposoby wytwarzania roślin i zwierząt” użytego w dyrektywie 98/44/WE i konwencji o patencie europejskim, aby uniemożliwić patentowanie takich procesów;
 4. wzywa Europejski Urząd Patentowy do uniemożliwienia patentowania produktów będących rezultatem konwencjonalnej hodowli i wszystkich konwencjonalnych metod hodowli, w tym tzw. inteligentnej hodowli (hodowli selektywnej) oraz materiału hodowlanego stosowanego w tradycyjnej hodowli;
 5. wzywa Komisję do zajęcia się w najbliższym sprawozdaniu decyzjami w sprawie brokułów i pomidorów wydanymi przez Wielką Izbę Odwoławczą Europejskiego Urzędu Patentowego;
 6. z zadowoleniem przyjmuje niedawną decyzję Europejskiego Urzędu Patentowego w sprawie WARF, a także decyzję Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Brüstle, gdyż właściwie zinterpretowano w nich dyrektywę 98/44/WE oraz stanowią one ważną wskazówkę odnośnie do tzw. podejścia całościowego; wzywa Komisję Europejską do wyciągnięcia właściwych konsekwencji z tych decyzji również w odniesieniu do innych istotnych obszarów polityki, aby polityka UE była zgodna z duchem tych decyzji;
 7. wzywa Komisję do zajęcia się w najbliższym sprawozdaniu potencjalnymi skutkami patentowania metod hodowli roślin i jego wpływem na przemysł hodowlany, rolnictwo, przemysł spożywczy i bezpieczeństwo żywności;
 8. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, aby UE nadal stosowała szeroko zakrojone wyłączenie obejmujące hodowców w prawie patentowym dotyczącym hodowli roślin i zwierząt;
 9. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów państw członkowskich i Europejskiemu Urzędowi Patentowemu.

⁽¹⁾ Dz.U. C 272E z 9.11.2006, s. 440.